

คู่มือยาช่วยชีวิต ใน รพ.สต.
คปสอ.เมืองอุดรดิตถ์
ปรับปรุง มีนาคม 2561

1. Adrenaline (Epinephrine)

รูปแบบยา

Adrenaline injection (1:1,000) ขนาด 1 ml : 1 mg/ml^{1,2}

Route	Onset	Peak	Duration
Sc	5-10 mins	20 mins	< 1-4 hrs
IM	6-12 mins	ไม่มีข้อมูล	< 1-4 hrs
IV	Rapid	20 mins	20-30 mins

การเก็บรักษา

- เก็บแช่เย็นช่องธรรมดา (2-8 °C) หรืออุณหภูมิ ไม่เกิน 30 °C มีอายุ 18 เดือน หรือ 1 ปีครึ่ง หลังผลิตตามระบุข้าง amp³
- เก็บอุณหภูมิ 40 °C มีอายุ 6 เดือน³
- กรณีรถ ambulance ควรหมุนเวียนใช้ทุก 1 เดือน

ข้อบ่งใช้

- การช่วยเหลือผู้ที่หยุดหายใจหรือหัวใจหยุดเต้น ให้มีการหายใจและการไหลเวียนกลับคืนสู่สภาพเดิม (Cardiopulmonary resuscitation : CPR)
- ปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันรุนแรง (Anaphylaxis)
- ภาวะความดันโลหิตต่ำ (Hypotension)
- ช่วยขยายหลอดลม (Bronchodilator)

ข้อห้ามใช้และข้อควรระวัง

1. Cardiac dilatation and coronary insufficiency
2. Concurrent use with local anesthetics for injection of certain areas (eg, fingers, toes, ears); increased risk of vasoconstriction and sloughing of tissue
3. ระมัดระวังการใช้ในผู้ป่วยหัวใจเต้นผิดจังหวะ โรคของหลอดเลือดส่วนปลาย
4. Rapid IV infusion อาจทำให้ผู้ป่วยเสียชีวิตจาก Cerebrovascular hemorrhage หรือ Cardiac arrhythmia

การเตรียมยา/วิธีผสมยา

1. กรณีให้แบบ Sc, IM ไม่ต้อง dilute
2. IV direct injection: Adrenaline 1 ml+ NSS, SWFI 9 ml (1 : 10,000) หรือ IV push ใ้เร็วๆตามด้วย NSS flush อีก 10 – 20 ml.
3. IV infusion (1-4 mcg/ml) : ผสม Adrenaline 1 ml ใน NSS, D5W 250-500 ml

ความคงตัวของยา

วิธีการบริหารยา

Sc, IM, direct IV, IV infusion

ขนาดยาทั่วไป

Anaphylaxis (ให้ซ้ำทุก 5-15 นาที)
ผู้ใหญ่ IV 0.1-0.25 mg

1. Adrenaline (Epinephrine)

ผู้ใหญ่ IM/SC 0.1-0.5 mg (0.1-0.5 ml ของ 1: 1,000 adrenaline inj.)
 เด็ก IV และ SC 0.01 mg/kg
CPR ให้ 1 mg IV
 BP drop ให้ 0.5-4 mg/hr ทาง IV drip
Bronchodilator : Sc 0.01 mg/kg./dose ของสารละลาย 1:1,000
 ขนาดสูงสุด 0.4 - 0.5 ml. ซ้ำได้ทุก 15 - 20 นาที ให้ 3 - 4 ครั้ง
 หรือทุก 4 ชม.

การติดตามผลการใช้

- กรณี CPR ให้บันทึก Vital signs (HR, BP) ทันที เมื่อผู้ป่วยเริ่มมีชีพจร
- กรณี Anaphylaxis ให้บันทึก Vital signs (HR, BP) ทุก 10 นาที จนครบ 30 นาที
- กรณี Hypotension ต้องให้ยาแบบ IV drip ให้บันทึก Vital signs (HR, BP) ทุก 1 ชั่วโมงตลอดการให้ยา (ควรใช้ infusion pump)
- ตรวจสอบ IV site ทุก 1 ชั่วโมง

อาการไม่พึงประสงค์

1. หัวใจเต้นเร็ว หัวใจผิดปกติ
2. ความดันโลหิตสูง
3. ปลายมือปลายเท้าเขียว
4. หากมีการร่วนนอกเส้นเลือด ทำให้เนื้อเยื่อตาย

การรายงานแพทย์ และการแก้ไข

- แจ้งแพทย์เพื่อปรับขนาดยา เมื่อ
1. HR \geq 120 BPM ในผู้ใหญ่, HR \geq 180 BPM ในเด็ก
 2. BP \geq 160/90 mmHg ในผู้ใหญ่, BP \geq 120/80 mmHg ในเด็ก
 3. Urine output $<$ 0.5 cc/kg/hr
 4. Tissue necrosis ให้เปลี่ยนตำแหน่งให้ยา

เอกสารอ้างอิง

1. Lacy CF, Armstrong LL, Goldman MP, Lance LL. Drug information handbook with international trade names index. 17th ed. Ohio: Lexicomp; 2011-2012.
2. โรงพยาบาลศิริราช. คณะกรรมการเภสัชกรรมและการบำบัด. คู่มือการใช้ยาที่มีความเสี่ยงสูง. พิมพ์ครั้งที่ 3 พฤษภาคม 2557. หน้า 20-23.
3. ประดิษฐา สันติกุล. องค์การเภสัชกรรม. ความคงตัวของยาฉีด 2 มีนาคม 2559.
4. โรงพยาบาลอุตรดิตถ์. การบริหารจัดการยาที่มีความเสี่ยงสูง. พ.ศ. 2554. หน้า 9-10.

2. Chlorpheniramine inj

รูปแบบยา	<p style="text-align: center;">Chlorpheniramine ขนาด 1 ml : 10 mg/ml^{1,2}</p>
การเก็บรักษา	- เก็บที่อุณหภูมิไม่เกิน 25 °C และป้องกันไม่ให้ถูกแสง
ข้อบ่งใช้	- รักษาอาการแพ้ต่างๆ เช่น urticaria, pruritus - ปฏิกริยาภูมิแพ้เฉียบพลันรุนแรง (Anaphylaxis)
ข้อห้ามใช้และข้อควรระวัง	ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้ยา หรือส่วนประกอบของยา ระวังการใช้ยานี้ในสตรีมีครรภ์ ระยะ 3 เดือนแรกและสตรีที่ให้นมบุตร ระวังการใช้ร่วมกับยาที่มีฤทธิ์กดระบบประสาท
การเตรียมยา/วิธีผสมยา	ให้ IM/IV ไม่ต้อง dilute
ความคงตัวของยา	- Single dose use
วิธีการบริหารยา	IV , IM
ขนาดยาทั่วไป	<p>Anaphylaxis (แนวเวชปฏิบัติ Anaphylaxis ไทย 2560)</p> <p>เด็ก : IM/IV 0.25 mg/kg/dose (Max dose 5 mg/dose หรือ ½ amp) q 6 hr</p> <p>ผู้ใหญ่ : IM/IV 10 mg/dose(1 amp) q 6 hr</p> <p>อาการแพ้ทั่วไป (leaflet)</p> <p>เด็ก : SC 0.0875 mg/kg หรือ 2.5 mg/ m² q 6 hr</p> <p>ผู้ใหญ่ : IV /IM / SC 10 – 20 mg single dose</p>
การติดตามผลการใช้	- สังเกตอาการ 15 นาที สังเกตอาการผื่นคัน หากอาการไม่ดีขึ้น ให้ซ้ำในอีก 6 ชั่วโมงต่อมา หรือแนะนำไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล
อาการไม่พึงประสงค์	- อาจทำให้ง่วงซึม ปากแห้ง คอแห้ง ปวดหัว ใจสั่น วิงเวียน ปวดท้อง คลื่นไส้
เอกสารอ้างอิง	<p>1. คณะทำงานเพื่อการรักษาและป้องกันการแพ้ชนิดรุนแรงแห่งประเทศไทย. แนวทางเวชปฏิบัติสำหรับการดูแลผู้ป่วย</p>

2. Chlorpheniramine inj

ที่มีการแพ้ชนิดรุนแรง พ.ศ. 2560 ;2017:15.

2. Uptodate® .Chlorpheniramine: Drug information; [cited 2018 Mar 18].

Available from: <https://www.uptodate.com/contents/chlorpheniramine-drug->

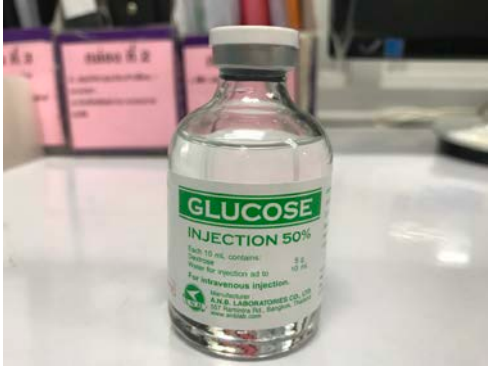
[information?search=chlorpheniramine%20maleate&source=search_result&selectedTitle=1~150&usage_type=default&display_rank=1#F49487216](https://www.uptodate.com/contents/chlorpheniramine-drug-information?search=chlorpheniramine%20maleate&source=search_result&selectedTitle=1~150&usage_type=default&display_rank=1#F49487216)

3.เอกสารกำกับยา Chlorpheniramine inj 10 mg/ml องค์การเภสัชกรรม

3. Dexamethasone inj

<p>รูปแบบยา</p>	<p>Dexamethasone inj ขนาด 1 ml : 4 mg/ml</p>
<p>การเก็บรักษา</p>	<p>- เก็บที่อุณหภูมิไม่เกิน 25 °C และป้องกันไม่ให้ถูกแสง</p>
<p>ข้อบ่งใช้</p>	<p>- Anti-inflammatory Agent - Antiemetic</p>
<p>ข้อห้ามใช้และข้อควรระวัง</p>	<p>ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้ยา หรือส่วนประกอบของยา ผู้ป่วยเบาหวานอาจมีผลทำให้ระดับน้ำตาลสูงขึ้นได้</p>
<p>การเตรียมยา/วิธีผสมยา</p>	<p>ให้ IM/IV ไม่ต้อง dilute</p>
<p>ความคงตัวของยา</p>	<p>Single dose use</p>
<p>วิธีการบริหารยา</p>	<p>IV , IM</p>
<p>ขนาดยาทั่วไป</p>	<p>Anti-inflammatory : IM/ IV: 0.5 - 9 mg/day แบ่งให้ทุกๆ 6 - 12 ชั่วโมง กรณีแพ้รุนแรง (Anaphylaxis) : IV/IM 0.6 mg/kg/dose (ขนาดสูงสุดไม่เกิน 16 mg) วันละครั้ง</p>
<p>การติดตามผลการใช้</p>	<p>- สังเกตอาการ 15 นาที สังเกตอาการผื่นคัน หากอาการไม่ดีขึ้น ให้ซ้ำในอีก 6 ชั่วโมงต่อมา หรือแนะนำไปพบแพทย์ที่โรงพยาบาล</p>
<p>อาการไม่พึงประสงค์</p>	<p>- อาจทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น ระดับน้ำตาลสูงขึ้น เกิดภาวะ Cushing's syndrome</p>
<p>เอกสารอ้างอิง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Lacy CF, Armstrong LL, Goldman MP, Lance LL. Drug information handbook with international trade names index. 17th ed. Ohio: Lexicomp; 2011-2012. 2. คณะทำงานเพื่อการรักษาและป้องกันการแพ้ชนิดรุนแรงแห่งประเทศไทย. แนวทางเวชปฏิบัติสำหรับการดูแลผู้ป่วยที่มีการแพ้ชนิดรุนแรง พ.ศ. 2560 ;2017:15. 	

4. 50% Glucose inj

รูปแบบยา	50 % Glucose inj : ใน 100 มิลลิลิตร ประกอบด้วยตัวยา Dextrose 50 กรัม
การเก็บรักษา	- เก็บที่อุณหภูมิไม่เกิน 25 °C และป้องกันไม่ให้ถูกแสง
ข้อบ่งใช้	ภาวะน้ำตาลต่ำในเลือดระดับรุนแรง (severe hypoglycemia) คือ ผู้ป่วยที่มีระดับน้ำตาลในเลือดน้อยกว่า 70 mg/dl และมีอาการสมองขาดกลูโคสที่รุนแรงจนไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยตัวเอง และต้องอาศัยผู้อื่นช่วยเหลือหรืออาการรุนแรงมาก เช่น ชัก หมดสติ หรือผู้ป่วยที่มีอาการสมองขาดกลูโคสรุนแรงแต่ไม่ได้รับการตรวจระดับกลูโคสในเลือดในขณะที่เกิดอาการก็ได้
ข้อห้ามใช้และข้อควรระวัง	ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้ยา หรือส่วนประกอบของยา
การเตรียมยา/วิธีผสมยา	ให้ IV bolus ใดๆ ไม่ต้อง dilute
ความคงตัวของยา	- Single dose use
วิธีการบริหารยา	IV , IM
ขนาดยาทั่วไป	IV push 10-20 ml อย่างเร็ว ต่อด้วย 30-40 ml ที่เหลือ
การติดตามผลการใช้	-ความรู้สึกรู้ตัวของผู้ป่วย -อาการทางคลินิกของภาวะน้ำตาลต่ำ ได้แก่ ใจสั่น รู้สึกริ๊ง รู้สึกร้อน เหงื่อออก มือสั่น หัวใจเต้นเร็ว ความดันเลือดซิสโตลิกสูง รู้สึกกังวล คลื่นไส้ และชา อาการสมองขาดกลูโคส ได้แก่ อ่อนเพลีย มึนงง ปวดศีรษะ
อาการไม่พึงประสงค์	- อาจเกิดอาการเจ็บปวด , ระคายเคืองหลอดเลือด , หลอดเลือดดำอักเสบบริเวณให้ยา เกิดอาการไม่สมดุลของน้ำและเกลือแร่ในร่างกายบวม โปแตสเซียมในเลือดต่ำ
เอกสารอ้างอิง	
1. MICROMEDEX [®] [Database on the internet]. Colorado: Thomson Reuters (Healthcare); c 1974-2013. DRUGDEX [®] System, Isosorbide Dinitrate ; [cited 2018 April 5]. Available from: http://www.micromedexsolutions.com/micromedex2/librarian/CS/F319AB/ND_PR/evidencexpert/ND_P/evidencexpert/DUPLICATIONSHIELDSYNC/BCA148/ND_PG/evidencexpert/ND_B/evidencexpert/ND_AppProduct/evidencexpert/ND_T	

4. 50% Glucose inj

/evidencexpert/PFActionId/evidencexpert.DoIntegratedSearch?SearchTerm=Dexamethasone&fromInterSaltBase=true&>false=null&>false=null&=null#

2. สมาคมโรคเบาหวานแห่งประเทศไทยในพระราชูปถัมภ์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. แนวทางเวชปฏิบัติสำหรับโรคเบาหวาน 2560 ; 2017:2:101-5.

5. Isosorbide Dinitrate Tablets 5 mg SL

<p>รูปแบบยา</p>	
<p>การเก็บรักษา</p>	<p>- เก็บที่อุณหภูมิไม่เกิน 25 °C และป้องกันไม่ให้ถูกแสงและความชื้น</p>
<p>ข้อบ่งใช้</p>	<p>ใช้ในการป้องกันและรักษาภาวะปวดเค้นหน้าอก (Angina Pectoris) โดยจะออกฤทธิ์ภายใน 5 นาที และอยู่ได้นาน 2 ชั่วโมง</p>
<p>ข้อห้ามใช้และข้อควรระวัง</p>	<p>ห้ามใช้ในผู้ป่วยที่มีประวัติแพ้ยา หรือส่วนประกอบของยา ผู้ป่วยที่มีภาวะความดันโลหิตต่ำ</p>
<p>วิธีการบริหารยา</p>	<p>ยาแบบรับประทาน</p>
<p>ขนาดยาทั่วไป</p>	<p>: อมใต้ลิ้นครั้งละ 1-2 เม็ด หากอาการยังไม่บรรเทา สามารถให้ซ้ำในอีก 5 นาทีต่อมา หากอมไปแล้ว 3 เม็ดอาการยังไม่ดีขึ้น ควรรีบส่งตัวผู้ป่วยไปโรงพยาบาลทันที</p>
<p>คำแนะนำในการใช้ยา</p>	<p>ควรใช้ยาในท่านั่ง หรือนอน เนื่องจากยามีฤทธิ์ขยายหลอดเลือดดำ อาจทำให้เกิดภาวะความดันโลหิตต่ำลง เกิดอาการเวียนศีรษะ หน้ามืดเมื่อเปลี่ยนอิริยาบถได้ ให้อมใต้ลิ้นและปล่อยให้ยาละลายอย่างช้าๆ</p>
<p>อาการไม่พึงประสงค์</p>	<p>- ความดันโลหิตต่ำ (Hypotension , Orthostatic hypotension) , ปวดศีรษะ , เป็นลม , อาการเจ็บหน้าอก(Unstable angina pectoris)</p>
<p>การรายงานแพทย์ และการแก้ไข</p>	<p>หากใช้ยาไปแล้ว 3 เม็ดอาการยังไม่ดีขึ้น ควรรีบส่งตัวผู้ป่วยไปโรงพยาบาลทันที</p>
<p>เอกสารอ้างอิง</p> <p>1.Lacy CF, Armstrong LL, Goldman MP, Lance LL. Drug information handbook with international trade names index. 17th ed. Ohio: Lexicomp; 2011-2012.</p> <p>2. MICROMEDEX[®] [Database on the internet]. Colorado: Thomson Reuters (Healthcare); c 1974-2013. DRUGDEX[®] System, Isosorbide Dinitrate ; [cited 2018 Mar 18]. Available from: http://www.micromedexsolutions.com/micromedex2/librarian/PFDefaultActionId/evidencexpert.DoIntegratedSearch</p>	